

11 ኛ ዓመት ቁጥር 21
11th Year No. 21

ጥቅምት 20 ቀን 1998 ዓ.ም
Bahir Dar 27 July, 2006

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

ዝክረ ሕግ ZIKRE HIG

Of the Council of the Amhara National Regional State

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር 160/2001 ዓ.ም

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የማራ ክልል ሕዝቦች
ሰማዕታት መታሰቢያ ሐውልት ጽህፈት ቤትን ለማቋቋምና
አስተዳደሩን ለመወሰን የወጣ አዋጅ

in the Federal Democratic Republic of Ethiopia

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ
መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት
የወጣ

Issued under the
auspices of the
Council of the Amhara

✉ 1324
ያንዱ ዋጋ ብር 1.3 ዐ

አዋጅ ቁጥር 160/2001 ዓ.ም

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የማራ ክልል ሕዝቦች ሰማዕታት
መታሰቢያ ሐውልት ጽህፈት ቤትን ለማቋቋምና አስተዳደሩን ለመወሰን
የወጣ አዋጅ

የሰማዕታት ሐውልት የማራ ክልል ሕዝቦች የህዝባዊ ተጋድሎና መራራ ትግል
ፅናት መግለጫ ህያው ምስክር ሆኖ፣ የአማራ ሕዝቦች እንደሌሎች
ዩትዮጵያ ብሔሮች፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ለሰላምና ዲሞክራሲያዊ

ሥርዓት ምስርታ ከትዋቅ ትግል ጀንጮ ያደረጉት ፀረ-ፋሽስታዊ ደርግ መራራ ተጋድሎ በታሪካቸው ውስጥ ወሳኝ ምዕራፍ የያዘ በመሆኑ፤ በትግል ሂደት መስዋት የሆ ቁርጠኛ የህዝብ ልጆች ለደረሰንበት ሰላምና ዲሞክራሲ መሠረት መሆናቸውን ማስታወስ ዘላቂ ሰላም ለማስፈንና ዲሞክራሲዊ ሥርዓትን ለመገንባት ያለው ፋይዳ የላቀ መሆኑ በመታመኑ፤ የማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ህገ-መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንጽ 3/1/ ድንጋጌ ሥር በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህንን አዋጅ አውጡቷል ክፍል አንድ ጠቅላላ 1. አጭር ርዕስ ይህ አዋጅ “በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የአማራ ክልል ሕዝቦች ሰማዕታት መታሰቢያ ሐውልት ጽፈህት ቤት ማቋቋሚያና አደስተዳደሩን መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 160/2001 ዓ.ም ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።	
ገጽ 2 የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ዝብረ ሕግ ጋዜጣ ቁጥር%2 ሐምሌ 05 09)(7X የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦ 1.“ሰማዕታት ሀውልት” ማለት ብአዴን ከአባላቱ ፣ ከሰራዊቱ፣ እንዲሁም ከደጋፊ ባለሀብቱ ገንዘብ በማሰባሰብ በባህርዳር ከተማ ቀበሌ 11 ክልል የማራ ክልል ህዝቦች ሰማዕታትን ለመዘከር ያሰራው ሀውልት። 2. “ብአዴን” ማለት ብሔር አማራ ዲሞክራሲያዊ ንቅናቄ ማለት ነው። 2 “ምክር ቤት” ማለት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ህገ-መንግስት መሠረት የተቋቋመው የክልሉ ምርክ ቤት ነው። 3 “መንግስት “ ማለት የማራ ብሔራዊ ከክልላዊ መንግስት ማለት ነው። 4 “ አማካሪ ቦርድ” ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 9 መሠረት	

የተቋቋመው አማካሪ ቦርድ ማለት ነው።

5 “ማጎጅመንት ፕላን ማለት የህውልቱን ጥበቃ፣ ላማት አገልግሎት የሚሰጥበትን ሁኔታና አስተዳደር የሚያሳይ የእቅድነድ ነው።

6 “ ቢሮ” ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የባህልና ቱሪዝም ቢሮ ነው።

ክፍል ሁለት

ስለ አማራ ክልል ህዝቦች ሰማዕታት መታሰቢያ ህውልት ጽህፈት ቤት መቋቋም፣ ተጠሪነት፣

ዓላማ፣ ሥልጣንና ድርጅታዊ አቋም

3. መቋቋምና ተጠሪነት

1. ስለ አማራ ክልል ህዝቦች ሰማዕታት መታሰቢያ ህውልት ጽህፈት ቤት /ከዚህ በኋላ ጽህፈት ቤቱ እየተባለ የሚጠራው /ራሱን የቻለ ህጋዊ ሰውነት ያለው የክል መንግስት ተቋም ሆኖ በዚህ አዋጅ መሠረት ተቋቁሟል።

2. የጽሕፈት ቤቱን ተጠሪነት ለቢሮው ይሆናል።

4. ዓላማ

የሐውልቱን ተፈጥሯዊና ሰው ሰራሽ ውበት በመጠበቅ የሰላም” የዴሞክራሲና የመልካም አስተዳደር ተምሳሌት በመሆን ድህነትን ለማስወገድ በሚደረገው ጥረት ተገቢ ሚና በመጫወት የብአዴን አሻራ የሚያፀባርቅበት አግባብ አማራ ክልል ህዝቦችን ተቃሚነት ማረጋገጥ ነው።

5. መደበኛ አድራሻ

የሐውልቱ ጽህፈት ቤት በደመኛ አድራሻ ባህር ዳር ከተማ ይሆናል።

6. ስለ ጽህፈት ቤቱ ተግባርና ኃላፊነት፤

ጽህፈት ቤቱ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚከተሉትን ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

1. የሰማዕታት ህውልትንና በስሩ የሚገኙ ሌሎች ንብረቶችን ያስተዳድራል፤ ይንከባከባል፤ የተሸለ አገልግሎ ለተጠቃሚው የሚቀርብበትን ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል፤
2. በሐውልቱ ጥበቃ ልማትና አጠቃቀም ረገድ እቅዶችን ያቅዳል፤ ይመራል፤ ያስፈጽማል፤
3. የሐውልቱን ማኔጅመንት ፕላን ያዘጋጃል፤ አፈፃፀሙን ይከታተላል ይመራል ይቆጣጠራል፤
4. አላማውን መሠረት ያደረገ የጥናትና ምርምር ስራ ያካሂዳል፤ እንዲካሄድ ያደርጋል፤
5. ገቢውን ላመሳደግ የሚያስችሉ ተግባራትን ያስፋፋል፤
6. በህዝቡ ታሪክ ባህልና በአደን ህዝባዊ ትግል የላቀ ጥናትና ምርምር ላደረጉ ሰዎች ሽልማት የሚያገኙበትንና የሚበረታቱበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
7. የክልሉን ያለፈ ትግል ሂደት ሚያሳይ የመረጃ ሀብት በማሰባሰብ፤ በማደራጀታና በመንከባከብ ጠብቆ ለማገናዘቢያ እንዲያውል ያደርጋል፤
8. ህውልቱን የቱረዝም መስህብ እዲሆን ሚመለከታቸው አካላት ጋር በመነጋገር ለጎብኝዎች እንዲያውቁት እና እንዲጎበኝም ያደርጋል፤
9. ቢሮ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ለሚሰጠው አገልግሎት ክፍያ ያስከፍላል፤
10. የክልሉ መንግስት ህውልቱ ሲረከብ የባውን ግዴታ ስምምነቱን መሠረት ተግባራዊ ያደርጋል፤
11. በሕግ መሠረት ውሎችን ይዋዋላል፤ ስምምነቶችን ያደርጋል፤ በስሙ ይከሰሳል፤ ይከሰሳል፤ የንብረት ባለቤትነት ይሆናል፤
12. ህውልቱ የተቋቋመበትን ዓላማ ለማሳካት የሚያገዙ ሌሎች ተዛማጅ

ተግባራትን ያከናውናል።

7. ስለ ጽህፈት ቤቱ ድርጅታዊ አቋም

ጽህፈት ቤቱ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚከተሉት አካላት የረዳሩታል፡-

1. ያማካሪ ቦርድ
2. በርዕሰ መስተዳደሩ የሚሾሙ ሥራ አስኪያጆችና

ገጽ 4 የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ዝብረ ሕግ ጋዜጣ ቁጥር %9 ሐምሌ @ !9)(7 ዓ.ም

3. ለስራው የሚያስፈለጉ ሌሎች

ሰራተኞች።

8. ስለሥራ አስኪያጁ አሰያዩም፣ተግባር

እና ኃላፊነት

ሥራ አስኪያጁ በቢሮው አቅራቢነት በርዕሰ መስተዳደሩ የሚሾም ሲሆን የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

1. ጽህፈት ቤቱ ዋና አስፈጻሚ ሆኖ ቢሮው በሚሰጠው አቅጣጫ መሠረት የህውልቱን ሥራዎች ይመራል፣ ያስተዳድራል።
2. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 መሰረት ለጽህፈት ቤቱ የተሰጡትን ተግባራትና ኃላፊነቶች ሥራ ላይ ያውላል።
3. አግባብነት ያለውን ሕግ መሠረት በማድረግ ለስራ የሚያስፈልጉትን ሌሎች ሰራተኞች ይቀጥራል፣ ያስተዳድራል።
4. ለጽህፈት ቤቱ በጀትና የሥራ ዕቅድ በማዘጋጀት ለክልሉ

መንግስታ ያቀርባል፣ ሲፈቀድና ሲፈቀድናሥራ ላይ ያውላል።

5. ለጽህፈት ቤቱ ከተፈቀደለት በጀት ገንዘብ ወጭ ያደርጋል፣
ከሶስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ጽህፈት ቤቱን
ይወክላል።

6. የጽህፈት ቤቱን የሥራ አፈፃፀም ሪፖርት አዘጋጅቶ ለቢሮው
ያቀርባል።

7. ሌሎች በቢሮ የሚሰጠውን ተግባራት ያከናውናሉ

8. ስለ አማካሪ ቦርድ አሰያዮምና ስልጣን

1. ጽህፈት ቤቱ በዚህ አዋጅ መሠረት የተሰጠውን ተግባር
ኃሪቶችን ለመወጣት እንዲያስችለው የሚያማክርው /ከዚህ
በኋላ ቦርድ እየተባለ የሚጠራ/ አማካሪ ቦርድ በዚህ አዋጅ
ተቋቋሟል።

የቦርዱ ተጠሪነቱ ለክልሉ ርዕሰ መስተዳደር ይሆናል።

2. ቦርዱ አግባብነት ካላቸው መስሪ ቤቶች በቢሮው አቅራቢነት በርዕሰ
መስተዳደሩ የሚሰየሙና ቁጥራቸው ከ 5-7 የሚሆኑ አባላት ይኖሩታል።
የአባላቱ ስብጥርም፦

ሀ. የክልሉ መንግስት

ለ. የብዙሃን ማህበራት ተጠሪዎች

ሐ. የሰማእታት ቤተሰቦች

መ. ጥረት

ሰ. የባህር ዳር ከተማ አስተዳደር

3. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ድንጋጌ እንድንጠብቅ ሆኖ ርዕሰ መስተዳደሩ አስፈላጊ ሆነ ሲያገኘው ከጽህፈት ቤቱ ተግባርና ኃላፊነት ጋር ግንኙነት አላቸው ብሎ ያመነባቸውን አካላት የቦርድ አባል ሊያደርግ ይችላል።

በ 4. የቦርዱ ሰብሳቢ የሚሰየሙ በክልሉ ርዕሰ መስተዳደር ሆኖ የጽህፈት ቤቱ ሥራ አስኪያጅ የቦርዱ ፀሐፊ ይሆናል።

5. ቦርዱ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር ይኖሩታል፦

ሀ/ በህውልት ጥበቃ፣ ልማትና አጠቃቀም

እንዲሁም በአግባቡ ለክልሉ ህዝብ ጥቅም

ስለሚሰጥበት መክር ይሰጣል፣

ለ/ የህውልት ማጠናከሪያ ፕላን

ዝግጅትና አፈፃፀም ሁኔታ አስመልክቶ

ያልተቆጠበ ምክሩን ይለግሳል፤

ሐ/ ጉዳዩ የሚመለከታቸው አካላት

በቅንጅትና በስልጠና የሚጠበቅባቸው

ሀኃፊነት በአግባቡ ሊወጡ የሚችሉበትን

አሰራር ስልት ያማክራል።

10. ስለ ቦርዱ የሰብሰባ ጊዜና የውሳኔ አስጣጥ

ሥነሥርዓት

1. ቦርዱ በስድደሰት ወር አንድ ጊዜ መደበኛ ሰብሰባ ያደርጋል።

ሆኖም እንደ አስፈላጊነት አስቸኳይ ሰብሰባዎችን ከማድረግ

ይህ ድንጋጌ አያግደውም፤

2. ከቦርዱ አባላት መካመል ከግማሽ በላይ የሚሆኑ በሰብሰባው

ላይ ከተገኙ ምልዐተ ጉባዔ ይሆናል፤

3. በሰብሰባው ከተገኙት መካከል ከግማሽ ባላይ የሆኑት አባላት የደገፋት የቦርድ ውሣኔ ይሆናል፤

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1-3 የሰፈሩት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሁነው ቦርዱ የራሱን ዝርዝር የሰብሰባና የአሰራር ሥነ-ሥርዓት መወሰኛ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

11. ስለ ሀውልት ማኔጅመንት ፕላል ዝግጅትና

አፈፃፀም

1. ሀውልት ማኔጅመንት ፕላል በጽህፈት ቤቱ አማካኝነት ተዘጋጅቶ ለቢሮው ቀርቦ ከፀደቀ በኋላ በሥራ ላይ የረውላል።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚዘጋገጀው የማኔጅመንት ፕላን ለሀውልቱ ዋቢቃ፣ ልማትና አጠቃቀም በሚያመች አኳኋን ሆኖ፣ ሀውልቱን የመጠበቅ፣ የማልማትና ተፈላጊ አገልግሎት የመስት ሥራዎች በምን አይነት መርሆዎችና አስራሮች መከናወን እንደሚገባቸው ለይቶ የሚያሳይ ይሆናል።

3. የተዘጋጀው የማኔጅመንት ፕላን ረቂቅ ከመፅደቁ በፊት ለሚመለከታቸው አካላትና ለአካባቢው ህዝብ ይሆናል።

13 ስለ ሂሳብ መዛግብትን አያያዝ

1. ጽህፈት ቤቱ የተሟሉና ተክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መዛግብትን ይይዛል፣

2. የጽህፈት ቤቱ የሂሳብ መዛግብትና ገንዘብም ሆነ ንብረት ነክ ሰነዶችን በክልሉ ዋና ኦዲተር መስሪያ ቤት ወይም ቦርዱ በሚሰይማቸው የውጭ ኦዲተሮች በየአመቱ ይመረምራሉ።

13. መብትና ግዴታን ስማስተላለፍ

1. በዚህ አዋጅ መሠረት የጽህፈት ቤቱ ከመቋቋሙ በፊት

ከአማራ ሰማዕታት መታሰቢያ ሐውልት ጋር በተያዙ የሚገኙ መብቶችና የተጣሉ ግዴታዎች የመታሰቢያ ስምምነቱ ከተፈረመበት ቀን ጀምሮ ወደ ክልሉ መንግስት ተላልፈዋል።

2. ሐውልቱ ከሰማዕታት አደራ ማስተላለፊያነቱ በተጨማሪ ለክልሉ ህዝብ አገልግሎት እንዲሰጥ የተሠራ በመሆኑ የባለቤትነት መብቱ የተላለፈለት የክልሉ መንግስት በማንኛውም መልኩ ዓላማውን የመቀየር ወይም ከዓላማው ውጭ ሌላ ተግባር ማከናወን አይችልም።

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ስር የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ አስረካቢ አካል ከአማላው ውጭ የሆነ ተግባር ተከናውኗል ብሎ ባመነ ጊዜ ሀውልቱ እንዲመለስለት የመጠየቅ መብት ይኖረዋል፤ ሀውልቱንና በውስጡ የሚገኙትን ልዩ ልዩ ንብረቶችንና ተቋማት መልሶ ይረከባል፤ ለደረሰው ጉዳትም ካሳ በሕግ መሠረት ሊጠየቅ ይችላል። ዝርዝሩ አዋጁን ለማሰፈፀም በሚወጣው ደንብ ይወሰናል።

14. ስለ ልዩ መብት

1. ሀውልቱን ለማሰራት ድጋፍ ላደረጉ፣

በግንባታው ለተባበሩ እንዲሁም

ለሰማዕታትና ለታጋይ ቤተሰቦች

በመጎብኘትም ሆነ ድጋፍ በማግኘት ረገድ

ልዩ መብት ይኖራቸዋል፤

1. ልዩ መብት ያላቸው ግለሰቦች፣ የታጋይ እና የሰማዕታት ቤተሰቦች የክብር ካርድ የሚሰጣቸው ይሆናል።

16. ደንብና መመሪያ የማውጣት ስልጣን

1. የክልሉ መስተዳደር ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ

ሙሉ ተፈጻሚነት የሚያስፈልገውን ደንብ

ሊያወጣ ይችላል።

2. ቢሮው አዋጁን ተከትሎ የሚያወጣውን ደንብ ለማሰፈጸም

የሚያስፈልጉትን መመሪያዎች ሊያወጣ ይችላል።

17. ተፈጻሚነት ስለ ሚኖራቸው ሕጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ህግ ደንብ መመሪያ ወይም የተለመደ አስራር በዚህ አዋጅ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

18 አዋጁ ስለ ሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ መንግስት ዝክረ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል ።

ባህርዳር

ዋር **26** ቀን **2001** ዓ.ም

አያሌው ጐበዜ

የአማራ ብሔራዊ ክልል

ፕሬዚዳንት